

RESOLUCIÓ DE LA SECTORIAL D'ECONOMIA I TREBALL CONTRA LES MORTS PER POBRESA ENERGÈTICA I PER APLICAR L'ARTICULAT VIGENT DE LA LLEI D'EMERGÈNCIA HABITACIONAL

El passat 14 de novembre de 2016, es va conèixer la mort de la Rosa, una dona de 81 anys que vivia a Reus, a causa d'una asfíxia per l'incendi del seu matalàs. Es tracta d'un cas ben clar de mort per pobresa energètica, ja que dos mesos enrere Gas Natural li havia tallat el subministrament elèctric per impagaments, i s'il·luminava mitjançant espelmes que van ocasionar el foc.

Malgrat el fugaç rebombori mediàtic que s'ha viscut durant uns dies, el cas de la Rosa no és l'únic. Segons un informe publicat recentment, de les 10 víctimes mortals en incendis a la llar registrades a Catalunya durant el primer trimestre del 2014, un total de 7 es poden atribuir directament o indirecta als efectes de la pobresa en general i d'aquestes 6 a la pobresa energètica.

Davant d'aquest esdeveniment tan lamentable, alguns càrrecs públics dels partits de govern a la Generalitat de Catalunya han aprofitat aquesta desgràcia per generar confusions, ja sigui per desconeixement o per voluntat deliberada. Per una banda, el diputat d'ERC al Congrés Gabriel Rufián relacionava en un tuit l'incendi de Reus amb la suspensió per part del Tribunal Constitucional (TC) d'un decret-llei de la Generalitat en matèria de pobresa energètica que impedia talls de subministrament a persones en risc d'exclusió. Per altra banda, l'eurodiputat del PDECAT Ramon Tremosa afirmava en un altre tuit que la concentració convocada per l'Aliança contra la Pobresa Energètica davant el Palau de la Generalitat tenia relació amb *"el multimilionari deute bancari d'ICV, matriu de Podem+Comuns, i de la seva dependència de TVs de Madrid pro-statuquo"*, una afirmació que constitueix un vertader insult als moviments socials i a les víctimes de la pobresa energètica.

Doncs bé, davant d'aquest conflicte, així com les controvèrsies generades, Joves d'Esquerra Verda no podem quedar impassibles i, pel que fa la situació legal de la pobresa energètica, volem fer una sèrie de consideracions.

En primer lloc, el decret suspès pel TC és el decret-llei 6/2013, que consistí en una modificació del Codi de Consum de Catalunya que impedia a les companyies tallar els subministraments de llum i gas durant els mesos d'hivern a persones amb pocs recursos. Aquest decret-llei va ser suspès en una sentència del TC al març de 2016, en la qual el tribunal trobava que aquesta norma comportava una invasió de competències estatals en matèria de règim energètic i contravenia la legislació estatal, que opta per un model de finançament públic de part del preu del subministrament, en comptes d'impedir el tall com plantejava el decret-llei català.

En segon lloc, el 29 de juliol del 2015 el Parlament de Catalunya va aprovar la Llei 24/2015 de mesures urgents per afrontar l'emergència habitacional i la pobresa energètica, sorgida arran d'una ILP promoguda per la PAH, l'Aliança contra la Pobresa Energètica i l'Observatori DESC. El Ple del Tribunal Constitucional va comunicar el 31 de maig de 2016 l'admissió a tràmit del recurs d'inconstitucionalitat promogut pel govern en funcions del PP contra algunes parts de la Llei 24/2015. L'admissió a tràmit ha comportat la suspensió cautelar dels articles relatius a les mesures d'habitatge (evitar desnonaments, promoure lloguer social, cessió de pisos buits, entre d'altres). No obstant, **continuen vigents els articles que fan referència a totes les mesures que fan referència a la pobresa energètica**, els quals fan referència a:

- La obligació per part de les administracions públiques de garantir el dret d'accés als subministraments bàsics d'aigua potable, de gas i d'electricitat a les persones i unitats familiars en situació de risc d'exclusió residencial.
- El principi de precaució, un protocol obligat de comunicació als serveis socials i d'intervenció d'aquests serveis prèviament a la concessió dels ajuts necessaris per a evitar els talls de subministrament, en els casos d'impagament per manca de recursos econòmics de les famílies afectades.
- L'establiment dels acords o convenis necessaris de les administracions públiques amb les companyies subministradores per garantir que concedeixin ajuts o s'apliquin descomptes notables.
- La sol·licitació prèvia, *abans* de procedir al tall de subministrament, d'un informe als serveis socials per determinar si es tracta d'una situació de risc, i en cas de que sigui així, s'apliquin els ajuts necessaris.

Tal com porten denunciant la PAH i l'Aliança contra la Pobresa Energètica, **cal exigir la responsabilitat de la mort de la Rosa, en primer lloc i sobretot, a Gas Natural** que ha incomplert el principi de precaució i la obligació que té de posar-se en contacte prèviament amb serveis socials i en segon lloc a l'administració, Generalitat i Ajuntaments, que han d'executar les lleis aprovades al Parlament de Catalunya. Però, tot i així, **la responsabilitat cau fonamentalment sobre el Govern de la Generalitat, que ha deixat caure el pes sobre els Ajuntaments per tal que aquests continuïn pagant amb pressupostos municipals els ajuts i les factures impagades, i que més d'un any després de l'entrada en vigor de la llei no ha signat els convenis amb les companyies subministradores** que han de garantir que aquestes es facin càrrec dels deutes de les famílies aplicant ajuts a fons perdut i descomptes significatius tal com marca l'article 6.3 de la Llei 24/2015 abans mencionat.

Cal deixar clar que el Tribunal Constitucional, mitjançant la sentència del passat maig sobre el Decret-Llei de 2013 que impedia els talls de subministrament, va entrar dins d'un conflicte de competències compartides, és a dir, de competències de base estatal sobre les quals poden legislar les autonomies. El model d'actuació davant de casos de pobresa energètica que ha triat l'Estat és "el bo social", un ajut que cobreix les despeses de subministrament. El decret- llei de la Generalitat proposava un model diferent consistent en "impedir els talls de subministrament", i per això el TC, entenent que la regulació estatal ja havia triat el model de "bo social", el va suspendre per invasió de competències estatals. No obstant, cal dir que el bo social no és cap "model", sinó una mesura concreta que *respon* davant la pobresa energètica, i que resulta del tot insuficient si no està situada en un conjunt de mesures destinades a *evitar* tals situacions. En aquest sentit, tal i com expressaren tres dels magistrats del TC en els seus vots particulars, les mesures estatals de bo social no són exclusives sinó addicionals i compatibles amb l'impediment de tallar el subministrament que marcava el Decret-Llei 6/2013 de la Generalitat. Triant la suspensió, la majoria dels magistrats del TC es van posar del costat dels grans capitals financers i les companyies subministradores que no volen veure reduïts els seus dividendes per a fer-se càrrec de les persones que no poden pagar el servei, fent un flac favor a les víctimes de la pobresa energètica.

Davant d'això, **el Govern s'està escudant en l'efecte garantista que té la Llei 24/2015 per no aplicar-la**, que a diferència del decret- llei de 2013, no obliga a impedir el tall de subministrament, sinó que "tan sols" promou que les administracions públiques i les

companyies subministradores arribin a convenis que assegurin que ningú es quedi sense llum, aigua o gas. Tal com va expressar el conseller d'Empresa i Coneixement Jordi Baiget en la reunió que va mantenir amb l'Aliança contra la Pobresa Energètica el passat 18 de novembre, el Govern de la Generalitat no té intenció de signar de forma immediata convenis amb les companyies subministradores, **mostrant la nul·la voluntat política que el Govern ha demostrat els últims mesos no havent signat encara cap conveni que hagués pogut evitar la mort de la Rosa, mentre alguns dels portaveus dels partits de govern eximeixen les seves responsabilitats** al·ludint a falses suspensions del Tribunal Constitucional o atacant de forma deliberada i fal·laç als moviments socials i polítics que defensen que ningú pateixi fred, ni set, ni fosc a casa seva.

Per tots aquests motius, el Consell Nacional de Joves d'Esquerra Verda:

1. **Denunciem la indiferència criminal de Gas Natural i la resta de grans empreses subministradores** de gas, electricitat i aigua potable en no tenir una actitud proactiva per garantir els drets bàsics a persones en risc d'exclusió residencial i per evitar morts per pobresa energètica.
2. **Observem com a negativa la decisió del Tribunal Constitucional** que, en comptes de protegir les persones en situació de pobresa energètica entenent com a compatibles el bo social i l'impediment dels talls, decideix veure'ls com a incompatibles, protegint a la pràctica els interessos dels grans capitals financers i les companyies subministradores.
3. **Donem suport a les reivindicacions expressades per l'Aliança contra la Pobresa Energètica** davant el conseller d'Empresa i Coneixement Jordi Baiget:
 - a) una sanció exemplar d'1 milió d'euros a Gas Natural,
 - b) signatura immediata de convenis on les empreses assumeixin el deute (tal com estableix l'article 6.3 **no suspès** de la Llei 24/2015);
 - c) inspeccions d'ofici a totes les companyies subministradores;
 - d) campanya informativa d'urgència a tota Catalunya per prevenir els talls i evitar més morts.
4. **Denunciem l'ús partidista i fal·laç de la confusió que fan els partits de govern de Junts pel Sí** sobre les diverses actuacions del Tribunal Constitucional com a excusa per tal de no aplicar la Llei 24/2015.
5. **Exigim al Govern de la Generalitat un compromís actiu i immediat per aplicar l'articulat vigent de la Llei 24/2015 referent a pobresa energètica.**

Badalona, 3 de desembre del 2016